

<https://dyrenesrett.com/>

DYRENES RETT - Org.nr. 919952776 - Tlf. 938 851 82 - Brufjordv. 614, 6942 Svortevik - dyrenes.rost@gmail.com

09.05.2023

Skadefelling på ville veier

Vi har i vår fulgt med på skadefelling av særlig grågås. Det er tydelig at det i en del kommuner har gått automatikk i å tillate skyting av grågås i hekketida, svært ofte i strid med lovverket.

Skadefelling har i enkelte kommuner så stort omfang at det har preg av vårjakt og bestandsregulerende tiltak, i strid med lovverket. Når enkelte kommuner tillater skyting av totalt 50-100 grågås eller mer om våren, er dette kamuflert vårjakt.

I noen tilfeller drives utstrakt skadefelling i kommuner som har utvidet jakttid på grågås, også i strid med lovverket. En forutsetning for å forskriftsfeste utvidet jakttid er at det ikke samtidig drives utstrakt skadefelling av grågås. Dette kommer frem her: [Grågås – Jakttider - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

Ofte begrunnes vedtak om skadefelling med at grågåsbestanden tåler hard beskatning i hekketida, eller at det ikke ble skutt det forventede antallet gjess under ordinær jakttid. Dette er også i strid med lovverket. Jakt skal ikke foregå utenom de fastsatte jakttidene. Skadefelling representerer et unntak fra regelverket om at artene i størst mulig grad skal være fredet i yngletida.

Mange søknader om skadefelling av grågås er svært mangelfulle. Ofte er det bare et par linjer med informasjon om at gjessene er kommet og spørsmål om å få skyte. Tillatelsene kommer ofte raskt, noen ganger midlertidig på mail før vedtaket med vilkår for felling kommer. Typisk masseproduseres det likelydende vedtak som sendes til alle søkere. I noen tilfeller er viltforvalteren selv ivrig jeger og har nære forbindelser til søkerne.

Skadefelling fører til dyretragedier

Gjess og svaner holder sammen i par for livet. Når den ene maken dør etterlates en sørgende make, og hekkingen vil som oftest mislykkes. Begge foreldrene trengs i oppfostringen av ungene. Hvert skudd som faller i hekketida har potensiale for å skape en dyretragedie.

Gåsekyllingene klekkes mange steder fra månedsskiftet april/mai. Skyting av hekkende gjess fra mai og frem til ungene er uavhengige av foreldrene, er brudd på dyrevelferdslovens § 3 og § 14. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. Det er forbudt å hensette dyr i hjelpeløs tilstand.

Viltforvaltningen må følge det lovverket de er satt til å forvalte. I bunnen av ethvert annet lovverk ligger dyrevelferdsloven, som gjelder ved all håndtering av dyr.

Gode eksempler

Heldigvis finnes det kommuner som representerer verdifulle unntak. En av dem er Kristiansund kommune. Om «vilt som gjør skade» skriver kommunen:

«Skadefellingsforskriften skal ikke være et virkemiddel for å fjerne et hvert dyr som gjennom naturlig adferd er til irritasjon eller skade. Viltarter kan ikke klassifiseres som «skadedyr» når de utøver normal adferd og naturlig næringsøk».

I forhold til skadefelling av grågås og kanadagås skriver kommunen:

«Tillatelse skal bare gis unntaksvis for å unngå ei uthuling av viltlovens fredningsprinsipp. Prinsippet om ynglefredning er sterkt understreket (fra 15.04-15.07). Det er ikke forskriftens intensjon å tillate avliving av arter ved ethvert skadenivå. For enkelte verdier må en viss skade påregnes og tolereres.»

Generelt om dyr i nærmiljøet skriver kommunen:

«Viktig tiltak særlig i byområdene er å ha større fokus på det positive ved å ha de ulike artene av vilt rundt seg i nærmiljøet. Bli bedre kjent og fortrolig med de ulike artene. Det har en stor betydning å ha et funksjonelt økosystem. Observasjoner av ville dyr i nærmiljøet kan bidra til læring og kunnskap om natur, arter og miljø. Dette gjør mangfoldet i naturen og opplevelsen rikere for både barn og voksne – det å være en del av naturen.»

Kilde: [Vilt som gjør skade - Kristiansund kommune](#)

Avslutning

Vi henstiller til viltforvaltningen om å ta hensyn til dyrene i den sårbare perioden når de har unger. Skadefelling i denne perioden gir stor risiko for å skyte den ene eller begge foreldrene fra ungene, med de lidelser dette fører til for etterlatte unger.

Med stadig mindre leveområder igjen for de ville dyrene, blir det vanskeligere for dyrene å livnære seg uten å komme i konflikt med menneskelige interesser. I stedet for å skyte fuglene videre til naboeiendommene, der de også jages/skytes, bør det opprettes friområder for gjessene - områder der de kan få beite i fred uten fare for å bli skutt fra egg og unger. På den måten kan konflikter forebygges og uetisk skadefelling unngås.

I en pågående naturkrise med tap av arter og naturtap generelt, er det en utfordring å få folk til å leve i sameksistens selv med utrydningstrua arter. I forhold til arter som har levedyktige bestander er utfordringen enda større. Men det er like viktig å fremme respekt og anerkjennelse for egenverdien til dyr som ikke er truet av utryddelse.

Ville dyr og møte med dyrene i naturen betyr svært mye for stadig flere mennesker. Viltforvaltningen har et stort ansvar for å ivareta ville dyr og bidra til fredelig sameksistens mellom mennesker og dyr.

Vennlig hilsen
for Dyrenes Rett
Tina Ohlsson og Jenny Rolness

